

ПАМ'ЯТКА

щодо етичної поведінки у виконавчих органах Запорізької міської ради, підприємствах, установах та закладах, що належать до комунальної власності територіальної громади міста

Основним принципом діяльності працівників виконавчих органів Запорізької міської ради, підприємств, установ та закладів, що належать до комунальної власності територіальної громади міста, має бути доброчесність, тобто їх дії мають бути спрямовані на захист публічних інтересів та відмову від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих повноважень.

Працівники виконавчих органів Запорізької міської ради, підприємств, установ та закладів, що належать до комунальної власності територіальної громади міста, зобов'язані:

- неухильно дотримуватись загальноновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими як під час виконання своїх службових повноважень, так і в повсякденному житті;

- діяти виключно в інтересах держави, територіальної громади, установи, яку вони представляють;

- виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально;

- не допускати зловживань та неефективного використання власності держави та територіальної громади міста;

- діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;

- дотримуватись політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів;

- утримуватись від виконання рішень чи доручень свого керівництва, якщо вони суперечать закону;

- не вчиняти і не брати участі у вивченні корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

- невідкладно інформувати керівника, посадову особу, відповідальну за запобігання корупції, про можливі випадки корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

- вживати заходів щодо недопущення виникнення та врегулювання реального, потенційного конфлікту інтересів.

Працівникам виконавчих органів Запорізької міської ради, підприємств, установ та закладів, що належать до комунальної власності територіальної громади міста, заборонено:

- використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах;

- розголошувати або використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків;

- використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

_____ 20____ року
(дата)

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б. працівника)

ПАМ'ЯТКА **щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача**

Викривач - особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон), вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

Викривач - це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;

Повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила, тощо).

Інформація стала відома викривачу, у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Викривач має наступні права:

- бути повідомленим про його права та обов'язки;
- на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- подавати докази, давати пояснення, або відмовитися їх давати;
- на безоплатну правову допомогу, у зв'язку із захистом прав викривача;
- на відшкодування витрат, у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
- на конфіденційність та анонімність;
- на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- на винагороду;
- на отримання психологічної допомоги;
- на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має наступні гарантії;

- викривачу, його близьким особам не може бути відмовлено у прийнятті на роботу, їх не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку керівника або роботодавця іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу, у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону (до негативних заходів також належать формально правомірні рішення і дії керівника або роботодавця, які носять вибіркового характеру, зокрема, не застосовуються до інших працівників у подібних ситуаціях та/або не застосовувалися до працівника у подібних ситуаціях раніше);

- у разі відсторонення працівника, який є викривачем, від виконання трудових обов'язків не з його вини оплата праці на період відсторонення здійснюється в розмірі середньої заробітної плати працівника за останній рік;

- викривачу, його близьким особам не може бути відмовлено в укладенні чи продовженні договору, трудового договору (контракту), наданні адміністративних та інших послуг, у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону. Забороняється створювати перешкоди викривачу, його близьким особам у подальшому здійсненні ними їх трудової, професійної, громадської, наукової або іншої діяльності, проходженні ними служби чи навчання, а також вживати будь-яких дискримінаційних заходів, у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

- викривачу, його близьким особам, права яких порушені всупереч положенням частин першої - третьої статті 53-4 Закону України «Про запобігання корупції», гарантується поновлення їх порушених прав;

- викривач, його близькі особи, звільнені з роботи, у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, підлягають негайному поновленню на попередній роботі (посаді), а також їм виплачується середній заробіток за час вимушеного прогулу, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення викривача, його близької особи на роботі (посаді) розглядається більше одного року не з їхньої вини, їм виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу;

- викривач, його близькі особи, переведені на іншу постійну нижче оплачувану роботу (посаду), у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, підлягають негайному поновленню на попередній роботі (посаді), а також їм виплачується різниця в заробітку за час виконання нижче оплачуваної роботи, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення викривача, його близької особи на роботі розглядається більше одного року не з їхньої вини, їм виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу;

- у разі наявності підстав для поновлення на роботі працівника, звільненого у зв'язку із здійсненням, його близькою особою повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, та за його відмови від такого поновлення йому виплачується грошова компенсація у розмірі шестимісячного середнього заробітку, а в разі неможливості поновлення - у розмірі дворічного середнього заробітку.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

- уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції в установі - для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця;

- Національного агентства з питань запобігання корупції - для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушення їх прав у зв'язку з такими повідомленнями;

- правоохоронних органів — для захисту життя, житла, здоров'я та майна;

- центрів безоплатної правової допомоги — для отримання безоплатної вторинної правової допомоги;

- суду - для захисту своїх прав і свобод.

Більш детально правовий статус викривача визначено у роз'ясненнях Національного агентства з питань запобігання корупції від 23.06.2020 № 5 «Щодо правового статусу викривача», від 26.10.2020 № 10 «Щодо правового статусу викривача у кримінальному провадженні», від 09.12.2020 № 11 «Щодо правового статусу викривача у провадженні про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією».

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

_____ 20____ року
(дата)

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б. працівника)

ПАМ'ЯТКА

щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги

Викривачі перебувають під захистом держави. Для захисту викривач може користуватися всіма видами правової допомоги, передбаченої Законом України «Про безоплатну правову допомогу», або залучити адвоката самостійно (частини перша та третя статті 53 Закону України «Про запобігання корупції», далі-Закон)

Викривач має право на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача (пункт 5 частини другої статті 53-3 Закону України «Про запобігання корупції»).

Зазначені норми Закону кореспондуються із Законом України «Про безоплатну правову допомогу», яким визначено, що викривач у зв'язку з повідомленням ним інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення має право на безоплатну вторинну правову допомогу (пункт 26 частини першої статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»).

Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг (частина друга статті 13 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу»):

- захист;
- здійснення представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складення документів процесуального характеру.

Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу», подаються особами, які досягли повноліття, або їх представниками до центру з надання безоплатної правничої допомоги в письмовій формі за місцем фактичного проживання таких осіб незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особа (частина перша статті 18 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу»).

Разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правничої допомоги особа або законний представник особи повинні подати документи, що підтверджують належність особи або осіб, стосовно яких звертається законний представник, до однієї з вразливих категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу».

Враховуючи вищенаведене, викривачу для реалізації права на безоплатну вторинну правову допомогу до центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги необхідно подати відповідне звернення разом з документами, що підтверджують здійснення ним повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень.

Такими документами можуть бути, зокрема:

- копія відповіді органу (закладу, установи, організації або юридичної особи) на повідомлення (заяву, скаргу тощо) викривача;
- копія листа органу (установи) про результати попередньої перевірки за повідомленням викривача про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- копія повідомлення Національному агентству з питань запобігання корупції про початок досудового розслідування за участю викривача;
- копія повідомлення Національному агентству з питань запобігання корупції про участь викривача у вправі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією;
- витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань, до якого внесені відомості про заявника (викривача) у справі про корупційний злочин;
- інші документи, видані уповноваженими органами, які підтверджують, що особа є викривачем у зв'язку із повідомленням нею інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

_____ 20____ року
(дата)

_____
(підпис)

_____
(П.І.Б. працівника)